

STORE RAPSDAG I ØKOLOGIRÅDGIVNING DANMARK DEN 24. MARTS 2022

ØkologiRådgivning
Danmark ApS

Overordnet ser vi mange rapsmarker, som står flotte i år, men der er desværre også mange, der blev svagt etableret i 2021. Dette skyldes særligt vejrforholdene, hvor det enten var for tørt, så rapsen ikke spirede eller der kom meget nedbør lige før eller efter såning.

Den 24. marts har vi afsat dagen til at lave markbesøg hos alle rapsavlere, der ønsker et markbesøg.

[Se videoen på Facebook her](#), hvor Mads fortæller om besøg i en god rapsmark.

Ved markbesøget vil vi også se på angreb af rapsjordloppe, der kan udvikle sig meget i en skadet vinterrapsmark.

Er der meget ukrudt i marken, og uden mulighed for radrensning, kan kamille og hyrdetaske udkonkurrere rapsen og derved lave en stor opformering af ukrudtsfrø i marken.

Med de nuværende priser på foderkorn vil en rapsmark med ca. 1.700 kg. frø pr. ha. i udbytte være bedre end ompløjning.

I første halvdel af april, bør den endelige afgørelse om pløjning foretages.

Derfor bør rapsen ikke færdiggødes og tilføres svovl, før det er afgjort om rapsen skal blive stående til høst 2021.

Du kan bestille et markbesøg ved Linda Kristensen på mail: lk@oerd.dk eller tlf. 76 60 24 61 Du vil derefter få en opringning af konsulenten, der vil lave markbesøget for at aftale hvornår på dagen, der er besøg i marken

Læs på de nedenstående sider hvilke udfordringer der er i marken.

Fotoet til højre for er taget i september 2021 fra en mark, der umiddelbart efter etablering fik 60 mm nedbør. Det gav rapsen vanskelige vilkår, og den er desuden blevet kraftigt angrebet af snegle.

I sådan en situation vil det være nødvendigt at lave en vurdering af marken her i foråret, for at afgøre, om den skal lægges om eller stå til høst.

Den ideelle størrelse på rapsplanten i efteråret er når rapsens pælerod er ca. 1 cm tyk og planten har 8 blade og en pælerod, der er 8 cm lang og en plante der er ca. 20 cm. høj og med et vækstpunkt lige over jordoverfladen

En stærk plante ved vinterens indtræden, medfører også en større chance for, at den klarer sig godt gennem vinteren, men en kraftig plante er der risiko for at vækstpunktet kommer højt over jorden og dermed kan skades ved hård frost.

Billede 2. Raps mark i februar 2022

Billedet til venstre, er fra en vinterrapsmark taget i februar 2022, hvor man igen kan se hvad et vådt såbed kan medføre. Rapsen er etableret på 50 cm og der forsøges en radrensning i marts måned. Bliver det ikke muligt på grund af vådt fører vil der være for meget ukrudt i marken. Der laves en ny optælling af plantetal i primo april, for at afgøre markens endelige skæbne.

Selvom plantebestanden er tynd, kan der stadig ved en jævn fordeling af 10-15 planter pr. m² give et fornuftigt udbytte, hvis der er en begrænset ukrudtsbestand.

Skadet vækstpunkt af frost.

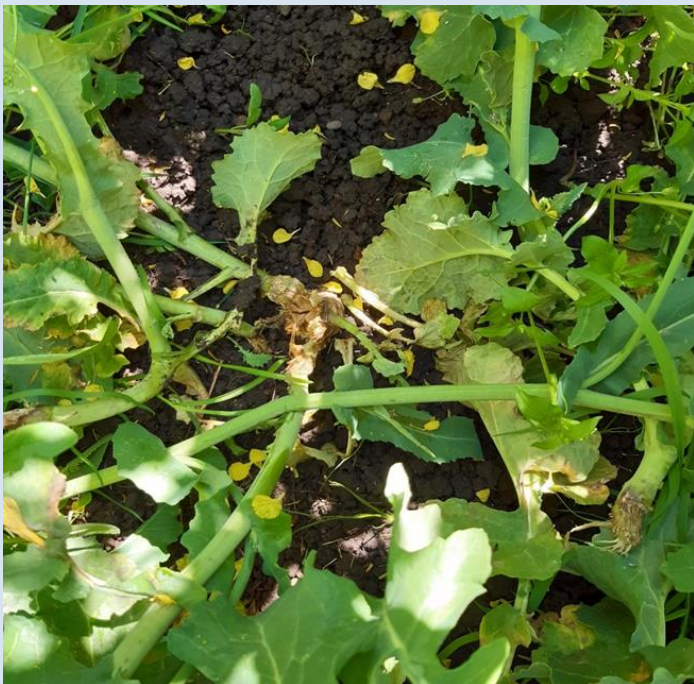
Vækstpunktet skal helst ikke skades af hård nattefrost, hvilket vi så mange steder i 2021. Mange vinterrapsmarker blev fantastisk etableret i efteråret 2020 og blev derved også meget kraftige, dette medførte at rapsen blev hårdt skadet af frost i februar/marts 2021

Men en veludviklet raps, skal ikke afskrives, selvom vækstpunktet bliver skadet af frost i det tidlige forår. Når rapsen er veludviklet, lagrer den en masse energi i roden, hvorefter den vil sætte nye sideskud. Billedet til højre er samme mark som på billede 2 og viser netop, hvordan planten kan skyde igen.

Billede 3. Billede af skadet vækstpunkt af en veludviklet rapsplante taget den 23-03-2021 efter hård frost.

Billede 4 Samme rapsplante som på billede 3, bare taget den 10-05-2021, som viser den evne til at skyde igen med en masse sideskud.

Raps med et skadet vækstpunkt vil sætte sidegrene, der under optimale vækstforhold kan give et udbytte på næsten fuldt niveau. I denne mark blev udbyttet 3600 kg/ha, som marken hvor billede 2 og 3 er fra. Derfor bør markerne ikke pløjes om før vi har set om planterne komme i god vækst ved stigende temperaturer.

Gødkning af vinterrapsen

Afhængigt af rapsens tilstand i foråret og taget de høje kornpriser i betragtning, skal man have lagt en plan for hvordan rapsen skal gødes til kommende sæson, så den ikke overgødskes med kvælstof.

Raps er som udgangspunkt en gødningskrævende plante, men afhængig af forfrugten og rapsens udvikling, kan en omfordeling af noget af kvælstoffet være værd at overveje.

Hvis man har korn som forfrugt, bør man tildele cirka 120-140 kg udnyttet N/ha.

Hvis man derimod har kløvergræs som forfrugt kan kvælstof tildeling sænkes til cirka 60-100 kg udnyttet N/ha.

Behovet for fosfor og kalium er henholdsvis 25 kg P og 100 kg K pr. ha. Vær opmærksom på, at der kan være lave kalium niveau på sandjord efter kløvergræs.

Raps er en svovl krævende plante og der bør altid gødes med omkring 30-35 kg svovl pr. ha. Svovlmangel kan medføre et mindre kvælstof optag, der vil medføre en mark der ikke udnytter den tildelte mængde kvælstof.

Især på sandjord kan der være en lav bortilstand i jorden, hvilket kan afhjælpes ved udsprøjtning af bor efter konsulenterklæring.

Det bør derfor overvejes at udtage en bladanalyse i slutningen af april når rapsen har 5-6 nye blade. Dermed får man svar på om rapsmarken har optaget tilstrækkelige næringsstoffer, herunder bor.

Billede 5 Veletableret vinterraps.